

VIÐMERKINGAR

Eysturoy í fokus

Í dag kemur Sosialurin í hvørt hús í Eysturoy, og vóna vit, at fólk fara at taka væl ímóti okk-um. Beinleiðis orsök in til, at blaðið verður borið í hvørt hús í hesi vøkru, livligu og spenn-andi oyggi er stóra bústevnan Hús oglinnbúgv, sum verður í Runavík.

Eysturoyggin er á mangan hátt ein áhugaverd oyggi, ein oyggi, ið kemur alt meira í fokus. Her er eitt ríkt mentanarlív við eitt nú Mentan-arhúsinum í Fuglafirði og við ungum og dugna-ligum tónleikabólkum, her er eitt virkið og framsøkið ítróttarlív við altjóða stadion á Svangaskarði. Her eru tveir miðnámsskúlar og fleiri ítróttarhallir, eitt nú ein spildurnýggi ítróttarhøll á Eiði, her er musikkskúlafrálæra og eitt ríkt kórvirksemi. Her er ríkt kirkju- og samkomulív. Men fram um alt er her eitt blóm-andi og fjølbroytt vinnulív. Fiskivinna á nær og fjarleiðum, útróður og fiskavirki, skelja- og rækjivirki og oljuútgerðarhavn. Ídnaður av øllum handa slag og handverk stótrívast í Eyst-uroy. Jú ásannast má, at í Eysturoy er eitt sam-felag í sterkari menning við nógvum mögu-leikum fyri frammán, soleiðis sum gongdin tykist at vera í framtíðini. Vit hugsa her eitt nú um broytingarnar á samferðsuøkinum. Við fasta sambandinum um Lorvíksfjørð fer Eysturoy at gerast eitt megin- og miðstaðarøki við øllum teimum menningarmøguleikum, sum henda støða ber við sær.

Krígssins duldu offur

Sámal Matras Kristiansen

12 amerikanskir hermenn hornvnr. Soleiðis ljóðar ovasta yvirskrivtin á portalinum í morgun, og kann leggjast afturat bункanum av telegrammum (propa-ganda) viðvíkjandi tap "teirra sameindu". Hvør spyr tá um tey 21 sivilu, ið doyðu av luftálogum í Baghdad fyrradagin? Ella um tey 30 sivilu, ið doyðu í Babel tann 23? Ella um tey 57, ið doyðu av rakettálop-um í Kurdistan tann 22? Ella tey 50, ið doyðu av

Gerhard Lognberg borgarstjóri/løgtingsmaður

Eg meti meg at verða noyddan at koma við nok-rum viðmerkingum til tað stríð, ið stóðst av, at eg sjálvur og fleiri við mær tóku orðið á tingi viðvíkj-andi mál nr. 79.

Sjálvur segði eg, at Skop-unar Kommuna nøктаði

tørvin hvat barnaansing viðvíkti. Her kann eg so siga, at eg tók munnin ov fullan. Tí tað hava verið tíðir, har vit hava verið noydd at skriva undir, sum flest aðrar kommunur.

Hetta vit tosa um er í 2002. Eg kann nevna nakrar kommunur sum hava verið noyddar til tað sama:

Tórshavnar kommuna

4,3 mill.kr.

Sands kommuna

244.000 kr.

Klaksvíkar kommuna

943.000 kr.

Runavíkar kommuna

454.000 kr.

Vágs kommuna 248.000 kr.

Skopunar kommuna

194.000 kr.

Hvalvíkar kommuna

24.000 kr.

Tað tykist mær, at nú skal tú næstan forfylgjast, grundað á at tú torir at siga nakað ímóti tí almenna.

Almannastjórin hevur verið frammí við peiki-fingrinum. Siðan kemur

landsstýrismaðurin Páll á Reynatúgvu sjálvur fram í Útvarp Føroya og tosar um at kannu hvar feilirnir liggja, og metur at hetta má vera feilur hjá kommun-unum. Og enn tá fer so langt at tosa um svik, vælsign-

aður maður slappa av.

Hatta nýtist Páll á Reyna-túgvu ikki at gera burtur úr hesum máli.

Hann var sjálvur borgar-stjóri á Sandi í 2002. Har eru 244.000 kr. bókaðar.

Men hann hevur sæð sær hetta sum ein politiskan fyrimun, við at leggja so-leiðis út. (Harmiligt av einum landsstýrismanni).

So vil eg siga nakað um tað eg bleiv spurdur um av Útvarp Føroya. Har var eg spurdur um hetta við vænt-andi barnaansing. Har segði eg púra greitt, at vit høvdu undirskrivað, men kundu ikki útgreina tað vegna mína tagnarskyldu, bæði sum borgarstjóri og sum limur í Barnaverndar-nevndini.

So eg metti, at Almanna-stovan kundi tosa við meg, so kundu vit fáa tað uppá pláss, tí eg meti Skopunar Kommunu og Almanna-stovuna hava eitt fyrimynd-arligt samstarv. Nettup í tí, sum vit kalla Spælistovan. Har hava fólk frá Almanna-

stovuni gingið upp í arbeið-ið við lív og sál.

So Páll á Reynatúgvu, nú tú er so illa mannaður úti í Almannaráðnum, so haldi eg ikki at tú skal stríðast við hetta.

Eisini vil eg siga, at tú ert hjartaliga vælkom in at tosa við meg um tingini.

Annars trúði eg, at lands-stýrismaðurin í farloyvi frá kommunalpolitikki, var so heilt ótrúliga heitur fyri at gott samstarv var í millum bygðin, men atlíkavæl altíð klárur at dyrka ósemju.

Annars gleðist eg um, at fokus er sett á millum annað barnaansingina. Har liggur í hvørfall ikki okkara partur eftir í Skopunar kommunu.

Eg kundi ynskt, at vit fingi sett fokus á barna-skúlabygging eisini.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Figgjarleiðari: Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Finnbjørg Nattestad
finnbjorg@sosialurin.fo
Durita Simonsen durita@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo
Heri á Rógvi heri@sosialurin.fo
Ingrid Bjarnastein ingrid@sosialurin.fo
Silmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Solby Eliassen solby@sosialurin.fo
Dagfinn Olsen dagfinn@sosialurin.fo
Ingi Rasmussen ingi@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgota 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 220727
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo
Sosialurin í Eysturoy:
Postsmoga 143, Saltangará
tel. 447820 fax 449520
tel. 225429
e-post: vilmund@sosialurin.fo
Sosialurin í Vágum:
360 Sandavágur
tel. 333820, 220507 fax 333720
e-post: edvard@sosialurin.fo
e-post: vagar@sosialurin.fo

Uppseting/prent:
Uppseting: Hestprent
Prent: Prentmiðstöðin
Útgevvari:
Sp/F Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 311820, Fax 314720
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-friggjadag klokkan 14⁰⁰

Lýsingar					
Freistir:	Tekstlýsingar	Stórri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir	
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12	
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12	
Hósdagsblaðið	Mík. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12	
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mík. kl. 15	Mík. kl. 12	Mík. kl. 12	
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12	
Stórri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettú freistir.					
Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.					
Stødd:					
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.					
Innsent tilfar					
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðiðleislan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.					

VIÐMERKINGAR

Neyðtikin tjóð

Hergeir Nielsen

hava týdning fyri Føroyar og føringar.

Staðiliga varð mælt frá, tí málið var ikki búgvíð at taka støðu til.

Men tilsøgn varð so kortini givin, og Føroyar hava so sum einasta norð-anland verið við í krígunum -undir donskum flaggi –

einum kríggi, sum vónandi skjótt fær ein enda, men sum í fleiri ættarlið fram-yvir fer at niva allan heim-in.

Talan er um eitt stórmál, sum mær vitandi ikki hevur verið viðgjørt á landsstýris-fundi, men nevnað skal kortini, at tá lögmaður gav sítt loyvi um flúgving í

føroyskum loftrúmi, var hann lukkuliga óvitandi um, hvussu hesin leikur fór at taka seg upp eitt hálvt ár seinni.

Dagin eftir at tað kom fram, at fyra flokkar fóru at seta fram uppskot um, at løgtingið skuldi staðfestað, at ST skuldi góðkenna eitt møguligt álop á Irak, fing

vit at vita, at føroyska loftrúmið skuldi brúkast til endamálið.

Henda fráboðan nervaði so kortini ikki uppskots-stillararnar, javnaðar-, sam-bands-, sjálvstýris- og tjóð-veldisflokk

in, sum samtyktu málið, hóast ein trið-ingur av javnaðarflokkin-um, fall frá.

Eisini sambandsflok-kurin stóð við sítt, hóast hann kom í ta tvístøðu at krevja, at ST skuldi góð-kenna kríggið móti Irak, samstundis sum hann í uttanlandsnevndini gav treytaleysa tilsøgn um, at flúgvast kundi yvir Føroy-um á krígsferð móti Irak.

Einki kríggi uttan um ST segði so løgtingið, og lög-manni varð álagt at boðað frá tingsins vilja, sum var

ímóti tí, sum lögmaður hevur givið tilsøgn um flúgving viðvíkjandi.

Føroya Løgting mót-mælti krígunum móti Irak, men kortini taldist Føroyar millum álopslondini.

Tað næsta sum hendi var so tað, at ein altjóða sátt-máli um avtøku av deyða-revsing varð samtyktur av løgtinginum í farnu viku, samstundis sum danir ímóti løgtingsins vilja hava havt tann vilja, at deyðarevsing skuldi vera galdandi í Føroyum.

Danska lóggávan inn í føroysk viðurskifti er púra óneyðug og ikki fyri annað at roknað enn grov pro-vokatið móti løgtingsins vilja.

Vit hava vanlig revsi-rættarlig viðurskifti gald-andi á økinum, og kunna viðgera onnur av líknandi slag, og vit eiga ikki at finna okkum í at vera neyðtikin í eini krigsstøðu, sum danir hava vavt seg uppi.

Greiðar ásetingar eru í stýrisskipanarlógini um igildissetingar av donskum ríkislógum, men hesar verða ikki fylgdar.

Hetta er eitt sera ávar-samt og prinsipielt mál fyri okkum føroyingar.

Atakið frá dønum er í skerpani stríð við løgting-sins vilja.

Framferðin hjá donsku ríkisstjórnini er ikki menn-

hava tosað um málið 6. juni í 2002, og við heimild í hesum práti hevur so stjórnin tikið sært rætt til at lýsa eina danska lóg um hernaðarliga revsi- og rætt-arskipan at vera galdandi í Føroyum.

Hetta er NATO-málið umaftur.

Hetta er brot á allar av-talur um, at vit føroyingar skula umsita okkara egna verju- og trygdarpolitikk.

Hetta er brot á eina langa røð av avtalum um menn-andi og nýskapandi ábøtur á donsk føroysku viður-skiftini.

Hetta eru týðandi brot á setning okkara í samgongu-skjalinum um fult innlit í og avgerðarrætt á øll uttan-rikis- og verjupolitisk mál.

Atakið frá dønum er ikki borðbært, hvorki moralskt ella fólkarættarliga, og tað letur upp fyri líknandi lóg-gávu framyvir, inn í føroysk viðurskifti og ímóti føroyskum áhugamálum.

Ríkisrættarliga støða

Føroya er ongantið meiri

flokt enn tað sama.

Vit mótmæltu kríggi, og vit mótmæltu deyðarevs-ing, og vit finga bæði kríggi og deyðarevsing.

Johan Dahl – kolossur á leirfótum?

tórbjørn jacobsen

løgtingsmaður

mær nú Sambandsflok-kurin og serliga hansara fyrr so upplásti spíri úr Suður-oy.

Tað sigst fyri vist, at po-litiska elítan í Sambands-flokkinum fyri nokrum árum síðani, eftir tilráðing frá táverandi suðuroyar-tingmanni floksins, hevði sett framtíðina hjá Suður-oyynni á dagsskrá fyri ein fund. Eftir stutt orðaskifti um málið, samdist flokkur-in um, at Suðuroyggjin onga framtíð hevði yvirhøvur.

Øðrvísi gjordist lagið tá ið fullveldissamgongan tók um politiska endan eftir at Sambandsflokkurin tveitti frá sær í ótið. Suðuroyggjin fekk fyrstu raðfesting, og er hetta álneyðugt, skal oygg-in ikki gerast ein marginali-seraður útjaðari, eftir at meginparturin av landinum norðanfyrri er samanbundið og samansýjað.

Allar verkætlanirnar, ið nevndar vóru í grein míni, eru og verða veruleiki, eittans tí henda samgongan hevur sett sær fyri, at soleiðis skal tað vera.

Sambandsflok-kurin eigur ongan, absolut ongan, leiklut í hesum

heimi og hvest sær vítið á ymsum framkomnum fróð-ar setrum.

Nógv liggur á láni í Suðuroy, sigur fyrrverandi

skipa-smiðjustjórin á Gørð-unum. Hetta vitsstu og vita vit, sum hava sitið í sam-gongu nú á fimta ári. Tí settu vit oynna í fokus, og tí var tað, at undirritaði spurdi Jóhan hendan laga-liga spurningin, hvørji al-menn átøk vóru framd í Suðuroy imeðan Sam-bandsflokkurin sat við valdinum í Føroyum? At maðurin skuldi fara so úr sínum góða skinni, man vera tekin um, at flokkur hansara stendur spillnakin, tá ið hann verður konfron-teraður við ein so relevant-an spurning.

Nú kom so nógv annað rusku upp í hetta málið. Alt byrjaði við Vágs Havn og har enda vit eisini á hesum sinni. Vinnunevndin, hариð allir teir stóru flokkarnir á Tingi eru umboðaðir (30 tingmenn), sigur í álitinum um djúphavnina: **Vinnu-nevndin hevur skilt tað soleiðis, at breið politisk sendja er um, at landið rindar Vágs Kommun** **eina kompensasjon fyri helvtina av byggikostnaðinum, tó í mesta lagi 9 mió kr., vísandi til at stíg vóru tikin til eina felags verkætlan millum land og kommunu um útbygging av havnini í Vági, sum nú verður slept í sambandi við, at siglingin hjá strandferðsluni á Vág verður niðurløgd.**

Kenni hesar menninar illani standa teir ikki inni

fyri tí, sum skrivað verður í álitinum. Politikkur snýr seg júst um álit, og vág-bingar skula sova trygt í hesum álitinum, tí eingin ivingur skal valda um tað, at hesar eftirverandi 4 mió til djúphavnina vera ein partur av komandi figgar-lóg, tá ið hon einaferð verður samtykt Tinginum.

Í sínum vinnuliga virk-semi er Jóhan Dahl strá-maður fyri bretsks og hálendsk áhugamál og í sínum politiska virksemi er hann strámaður fyri donsk áhugamál í Føroyum. Onkursvegna tykist tað sum heldur hann føroyskan poli-tikk vera eitt slag av arab-iskum bazari, hариð frystur makrelur verður handlaður yvir um skivuna fyri hægsta prís. Og mundi ser-liga stóri áhugin fyri djúphavnini ikki komast av áhugamálunum hjá J. Marr í Vági heldur enn áhuga-málunum hjá Vágs Komm-unu? Mær vitandi hevur einasti suðuroyartingmaðurin, sum hevur bústað í Suðuroy, Hergeir Nielsen, stríðst fyri øllum fólkinum í oynni og ikki bara fyri sínum egnu, privatu áhuga-málum, soleiðis sum Jóhan Dahl tykist gera tað. Harm-ist av fullum hjarta, at hasin leirfóturin hjá sær skuldi standa somikið meinur, at tú skráðnaði úr kongunum bara av hesi einu greininí, sum eg vágði mær at varpa í fóta á tær. Tað er tungt, og tað verður tyngri at stríðast ímóti søgunnar vindmyllum. Somikið fær tú at siggja Jóhan Dahl.